

6.14 Yhteiskuntaoppi

Oppiaineen tehtävä

Yhteiskuntaopin opetus syventää opiskelijan käsitystä ympäröivästä yhteiskunnasta ja antaa hänelle valmiuksia kasvaa yhteiskunnallisista asioista kiinnostuneeksi aktiiviseksi ja osallistuvaksi kansalaiseksi. Kansalaisyhteiskuntaa, yhteiskunnan rakenteita ja keskeisiä ilmiöitä sekä valtaa, taloutta ja vaikuttamista tarkastellaan suomalaisesta, eurooppalaisesta ja globaalista näkökulmasta. Yhteiskuntaoppi rakentuu eri yhteiskuntatieteiden ja oikeustieteen sisällöistä.

Yhteiskuntaoppi luo opiskelijalle edellytyksiä kriittiseen ajankohtaisten ilmiöiden tutkimiseen, niiden arviointiin sekä tulevien kehityssuuntien ja vaihtoehtojen pohdintaan. Lisäksi se vahvistaa opiskelijan talousosaamista ja oikeudellista ymmärrystä sekä kannustaa aktiiviseen yhteiskunnalliseen osallistumiseen. Lähtökohtana on omakohtaisen kiinnostuksen herättäminen yhteiskunnallisiin asioihin ja maailman tapahtumiin. Erityistä huomiota kiinnitetään yhteiskunnallisen ajattelun taitoihin, kuten monipuoliseen tiedon hankintaan, tiedon ja tilastollisten aineistojen kriittiseen tulkintaan sekä keskustelu- ja argumentointitaitoihin.

Yhteiskuntaopin opetuksen arvopohjassa korostuvat demokratian peruslähtökohdat, kuten tasa-arvo, sosiaalinen vastuu, ihmisoikeuksien kunnioittaminen, mielipiteen vapaus ja aktiivinen kansalaisuus sekä työn ja yrittäjyyden arvostaminen.

Laaja-alainen osaaminen oppiaineessa

Yhteiskuntaoppi tukee opiskelijan oman identiteetin kehittymistä ja kasvua eettisesti toimivaksi, aktiiviseksi ja vastuuntuntoiseksi demokraattisen yhteiskunnan jäseneksi.

Yhteiskuntaoppi kehittää opiskelijan **hyvinvointiosaamista** vahvistamalla oman elämän ja taloushallinnan taitoja sekä syventämällä oikeudellista ymmärrystä. Oppiaine syventää opiskelijan sosiaalisia taitoja ja kykyä yhteistyöhön sekä aktiiviseen yhteiskunnalliseen osallistumiseen ja demokraattiseen vaikuttamiseen yhteisen hyvinvoinnin edistämiseksi tukien **vuorovaikutusosaamisen** tavoitteiden saavuttamista.

Yhteiskuntaoppi kehittää opiskelijan monilukutaitoa digiajassa vahvistamalla hänen kykyään valita, tulkita kriittisesti ja soveltaa tutkimuspohjaista tietoa. Se vahvistaa yhteiskunnallisia ja kriittisiä teksti- ja argumentointitaitoja. Oppiaine rohkaisee opiskelijaa toimimaan monialaisessa yhteistyössä sekä yhdistelemään asioita uudella tavalla jatkuvan oppimisen periaatteen sekä **monitieteisen ja luovan osaamisen** tavoitteiden mukaisesti. Yhteiskuntaopin opetuksessa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan korkeakouluyhteistyötä.

Yhteiskunnallisen osaamisen ydinoppiaineena yhteiskuntaoppi edistää opiskelijan edellytyksiä kriittiseen ajankohtaisten ilmiöiden tutkimiseen ja arviointiin. Opiskelijaa harjaannutetaan toimimaan

monitulkintaisen informaation ja informaatiovaikuttamisen maailmassa. Oppiaine syventää opiskelijan monipuolista yhteiskunnallista osaamista vahvistamalla demokratiataitoja. Se kannustaa osallistumaan yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttamaan turvallisen, oikeudenmukaisen ja kestäväen tulevaisuuden edistämiseen Suomen ja EU:n kansalaisena sekä globaalisti. Oppiaine vahvistaa oma-aloitteisuutta, yrittäjämäistä asennetta sekä jatko-opinto- ja työelämävalmiuksia.

Yhteiskuntaoppi korostaa yksilön arvolähtöistä ja eettistä toimintaa yhteiseksi hyväksi sosiaalinen vastuu mukaan lukien. Oppiaine syventää ymmärrystä kiertotalouden periaatteista ja kestävästä kuluttajuudesta lähiympäristössä ja globaalisti. Näin yhteiskuntaoppi vahvistaa opiskelijan **eettisyyttä ja ympäristöosaamista**.

Yhteiskuntaoppi tukee opiskelijan **globaali- ja kulttuuriosaamista** vahvistamalla kansainvälisyysvalmiuksia ja maailmankansalaisen asennetta sekä syventämällä ymmärrystä kulttuurisesta ja katsomuksellisesta moninaisuudesta. Oppiaine harjaannuttaa opiskelijaa eettiseen toimijuuteen globaalissa media- ja teknologiaympäristössä.

Yhteiskuntaopin opetuksen yleiset tavoitteet

Yhteiskuntaopin opetuksen yleiset tavoitteet liittyvät yhteiskuntaopin merkitykseen, arvoihin ja asenteisiin, yhteiskunnallisten ilmiöiden ymmärtämiseen sekä yhteiskunnallisen tiedon hankkimiseen ja soveltamiseen. Tavoitealueittain opetuksen yleiset tavoitteet ovat seuraavat.

Merkitys, arvot ja asenteet

Tavoitteena on, että opiskelija

- pystyy rakentamaan vastuuntuntoisen, demokraattisen, tasa-arvoa kunnioittavan ja-moninaisuutta ymmärtävän yhteiskuntakäsityksen
- ymmärtää omien yhteiskunnallisten käsitystensä muodostumiseen vaikuttavia tekijöitä
- motivoituu syventämään kiinnostustaan yhteiskunnallisiin kysymyksiin ja ymmärrystään niiden merkityksellisyydestä.

Yhteiskunnallisten ilmiöiden ymmärtäminen

Tavoitteena on, että opiskelija

- tuntee yhteiskuntaa koskevan tiedon muodostumisen perusteet sekä hallitsee keskeisen yhteiskunnallisen ja taloudellisen käsitteistön
- tuntee Suomen yhteiskuntajärjestelmän, oikeusjärjestelmän ja talouselämän perusteet ja toimintatavat ja niiden taustalla vaikuttaneen historiallisen kehityskulun sekä osaa suhteuttaa ne eurooppalaisiin ja kansainvälisiin yhteyksiin
- ymmärtää vaikutusmahdollisuutensa muuttuvan demokraattisen yhteiskunnan jäsenenä paikallisella, valtakunnallisella ja kansainvälisellä tasolla ja on motivoitunut toimimaan aktiivisena ja vastuullisena kansalaisena kestäväen kehityksen mukaisesti.

Yhteiskunnallisen tiedon hankkiminen ja soveltaminen

Tavoitteena on, että opiskelija

- pystyy hankkimaan monipuolista yhteiskunnallista ja taloudellista ajankohtaista aineistoa eri lähteistä myös tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntäen sekä tulkitsemaan ja arvioimaan kriittisesti sanallista, kuvallista ja tilastollista informaatiota
- osaa muodostaa monipuolisesti perusteltuja näkemyksiä arvosidonnaisista ja kiistanalaisista yhteiskunnallisista ja taloudellisista kysymyksistä
- osaa eritellä moniulotteisten yhteiskunnallisten ilmiöiden välisiä yhteyksiä, vertailla yhteiskunnallisen ja taloudellisen kehityksen vaihtoehtoja sekä arvioida yhteiskunnallisten päätös- ja toimintavaihtoehtojen erilaisia motiiveja ja vaikutuksia eri väestöryhmien ja ympäristön kannalta.

Arviointi

Osaamisen arviointi kohdistuu yhteiskuntaopin yleisten tavoitteiden saavuttamiseen moduulikohtaisia tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä painottaen. Oppimisprosessin aikana annettu arviointipalaute tukee opiskelijaa tulemaan tietoiseksi oppimisestaan ja osaamisestaan sekä kehittämään omia työskentelytapojaan yhteiskunnalliselle ajattelulle ominaisten tietojen ja taitojen saavuttamiseksi.

Yhteiskuntaopin arvioinnin keskeisiä kohteita ovat yhteiskunnalliselle ajattelulle ja toiminnalle keskeisten tietojen ja taitojen hallinta: taito ymmärtää yhteiskuntaa koskevan tiedon rakentumisen periaatteita, yhteiskunnan ja talouden ilmiöitä sekä niiden syitä ja vaikutuksia sekä arvioida kriittisesti yhteiskuntaa ja taloutta sekä niiden kehitystä koskevia tulkintoja ja ratkaisuvaihtoehtoja.

Arviointi kohdistuu yhteiskunnallisen tiedon käsittelyn taitoihin, kuten taitoon hakea tietoa erilaisista lähteistä, erotella olennainen tieto epäolennaisesta sekä käyttää sitä perustellun mielipiteen muodostamisen välineenä. Arvioinnissa otetaan huomioon taidot hankkia, ymmärtää, analysoida, arvioida ja soveltaa yhteiskunnallista tietoa, muodostaa siitä jäsentyneitä kokonaisuuksia sekä tuottaa oppiaineelle ominaista asiatekstiä. Arviointi perustuu monipuoliseen osaamisen näyttöön sekä opiskelijan kykyyn soveltaa oppimaansa.

Pakolliset opinnot

YH1 Suomalainen yhteiskunta (2 op)

Moduuli perehdyttää valtiollisiin ja yhteiskunnallisiin järjestelmiin ja niissä vaikuttamiseen. Moduuli keskittyy suomalaisen yhteiskunnan analyysiin valtio-opin, sosiaalipolitiikan ja sosiologian käsitteistöä ja teorioita hyödyntäen. Keskeisiä näkökulmia ovat demokratia, ihmisoikeudet, yhteiskunnan perusrakenteiden kehitys, valta sekä vaikuttaminen aktiivista ja osallistuvaa kansalaisuutta korostaen.

Tavoitteet

Moduulin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa lukea ja tuottaa oppiaineelle ominaista asiatekstiä
- ymmärtää suomalaisen yhteiskuntarakenteen perusteet
- tuntee kansalaisen perusoikeudet ja vaikuttamiskeinot ja -mahdollisuudet, osaa toimia aktiivisena kansalaisena sekä kiinnostuu yhteiskunnallisesta osallistumisesta
- tuntee hyvinvointivaltion ja oikeusvaltion perusteet ja pystyy vertailemaan erilaisia hyvinvointimalleja Pohjoismaissa, Euroopassa ja muualla maailmassa

- osaa tarkastella ja arvioida median välityksellä tapahtuvaa yhteiskunnallista vaikuttamista
- pystyy tarkastelemaan demokratian mahdollisuuksia ja haasteita analyttisesti erilaisista näkökulmista
- osaa arvioida kriittisesti yhteiskunnallista tietoa ja yhteiskunnallisten päätösten perusteita paikallisella ja valtiollisella tasolla sekä niiden vaikutuksia eri väestöryhmien ja yhteiskunnallisten toimijoiden kannalta
- osaa suunnitella tarkoituksenmukaisia keinoja käyttävää poliittista kansalaisvaikuttamista paikallisten, kansallisten ja kansainvälisten kysymysten ratkaisemisessa.

Keskeiset sisällöt

Suomen yhteiskunnan rakenne

- Suomen väestön demografinen ja sosiaalinen rakenne
- väestörakenteen muutoksiin vaikuttavat tekijät

Demokratia ja oikeusvaltio

- ihmisoikeudet, kansalaisen perusoikeudet ja velvollisuudet
- oikeuslaitos sekä tuomio- ja järjestysvalta

Hyvinvointi ja tasa-arvo

- yhteiskunnallinen tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja oikeudenmukaisuus
- pohjoismaisen hyvinvointivaltion tehtävät, edut ja haasteet

Valta, osallistuminen ja vaikuttaminen

- yhteiskunnallisen vallankäytön muodot, demokraattinen päätöksenteko ja suomalainen sopimusyhteiskunta
- kansalaisen vaikuttamiskeinot ja aktiivisen kansalaisuuden merkitys
- Suomen paikallinen ja valtiollinen päätöksentekojärjestelmä
- median muuttuva merkitys ja mediavaikuttaminen

YH2 Taloustieto (2 op)

Taloustieteisiin pohjautuva moduuli johdattaa ymmärtämään talouden toimintaperiaatteita ja ajankohtaista talouspoliittista keskustelua. Moduulissa käsitellään mikro- ja makrotalouden kysymyksiä kotitalouksien, yritysten ja julkisen talouden näkökulmista. Moduulissa perehdytään talouden ja politiikan kytköksiin sekä työnteon ja yrittämisen merkitykseen hyvinvointivaltion rahoittamisessa. Lisäksi tarkastellaan talouden ja ympäristön suhdetta kestäväen kehityksen näkökulmasta.

Tavoitteet

Moduulin tavoitteena on, että opiskelija

- ymmärtää talouteen liittyviä uutisia ja kiinnostuu seuraamaan niitä
- tuntee kansantaloustieteen käsitteet ja peruslähtökohdat
- osaa tulkita talouteen liittyviä tilastoja ja kuvioita
- ymmärtää työnteon ja yrittäjyyden merkityksen taloudessa ja yhteiskunnassa

- osaa tehdä perusteltuja taloudellisia päätöksiä sekä hallita ja suunnitella omaa talouttaan
- osaa tarkastella taloudellisia kysymyksiä myös eettiseltä kannalta ymmärtäen Suomen kytkeytymisen globaaliin talouteen
- osaa arvioida kriittisesti taloutta koskevassa keskustelussa esitettyjä argumentteja sekä analysoida talouspoliittisten ratkaisujen erilaisia vaihtoehtoja, niiden taustoja ja vaikutuksia.

Keskeiset sisällöt

Kansantalous ja sen toimijat

- talouden peruskäsitteet ja taloutta koskevan tiedon luonne ja muodostuminen
- kansantalouden kiertokulku sekä kotitalouksien, yritysten ja kansantalouden vuorovaikutus
- oman talouden hoito: säästäminen, kuluttaminen ja velkaantuminen

Markkinat, suhdanteet ja talouselämä

- vapaa kilpailu ja hinnanmuodostus markkinoilla
- työ, yrittäjyys ja yritykset
- Suomi globaalin talouden osana
- rahoitusmarkkinat, säästäminen, sijoittaminen ja riskien hallinta
- talouden häiriöt, suhdannevaihtelut, niiden taustat ja seuraukset

Talouspolitiikka

- kestävän talouskasvun lähtökohdat, edut ja ongelmat
- julkinen talous ja sen tasapaino
- talouspolitiikan toimijat, keinot ja haasteet

YH3 Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma (2 op)

Moduuli perehdyttää Suomen ja Euroopan asemaan globalisoituvassa maailmassa sekä Euroopan taloudelliseen ja poliittiseen yhdentymiseen. Moduulissa seurataan ajankohtaisia maailman tapahtumia käyttäen monipuolisia tietolähteitä. Opiskelijaa kannustetaan osallistumaan erilaisia kansainvälisen politiikan ilmiöitä koskevaan keskusteluun ja toimimaan globaalikansalaisena. Moduulissa on mahdollista toteuttaa tutkivaa oppimista.

Tavoitteet

Moduulin tavoitteena on, että opiskelija

- hahmottaa laaja-alaisesti globalisaatiota ja Suomen asemaa osana sitä
- ymmärtää eurooppalaista ja kansainvälisiin sopimuksiin perustuvaa yhteistyötä ja verkottumista
- tuntee Euroopan unionin toimintaa sekä osaa hankkia ja arvioida kriittisesti sitä koskevaa tietoa
- ymmärtää vaikutusmahdollisuutensa ja osaa toimia EU- ja globaalikansalaisena
- osaa eritellä globalisaation ja Euroopan yhdentymisen tarjoamia etuja ja haittoja oman elämänsä ja Suomen taloudellisen ja poliittisen järjestelmän kannalta
- osaa eritellä ja arvioida kansalaisten turvallisuuteen ja kansainväliseen turvallisuusympäristöön liittyviä muutoksia, uhkia ja niiden ratkaisumahdollisuuksia.

Keskeiset sisällöt

Globaalit haasteet, globalisaatio ja verkottuminen

- ympäristö, ilmastonmuutos, väestö ja kestävä tulevaisuus
- kansainvälisen yhteistyön toimijat ja mahdollisuudet
- Suomi ja Pohjoismaat osana globaaleja verkostoja
- kansalaisuus ja vaikuttaminen Euroopassa ja globaalisti

Eurooppalaisuus ja Euroopan yhdentyminen

- eurooppalainen identiteetti, arvot ja yhteiskuntien moninaisuus
- Suomi osana EU:n päätöksentekoa
- EU:n talous- ja aluepolitiikka
- EU globaalina toimijana

Turvallisuus muuttuvassa toimintaympäristössä

- paikallinen ja kansallinen turvallisuus
- Suomen ja EU:n turvallisuuspolitiikka
- muuttuvat turvallisuushat ja niiden ratkaisumahdollisuudet

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

YH4 Lakitieto (2 op)

Moduulissa perehdytään Suomen oikeusjärjestyksen ja oikeuden käytön perusasioihin. Moduulissa harjaannutaan oikeudelliseen ajatteluun, tutustutaan tärkeimpiin oikeudellisiin sopimuksiin ja tiedon lähteisiin sekä paneudutaan tavanomaisten oikeusasioiden hoitamiseen. Painopiste on yksilön kannalta keskeisissä oikeudellisissa näkökulmissa.

Tavoitteet

Moduulin tavoitteena on, että opiskelija

- tuntee Suomen oikeusjärjestyksen ja ymmärtää sen toimintaa ohjaavat oikeudellisen ajattelun periaatteet
- osaa etsiä oikeudellisen tiedon lähteitä, tulkita niitä ja soveltaa niiden antamaa tietoa
- tuntee oikeutensa ja velvollisuutensa kansalaisena, työntekijänä ja kuluttajana sekä osaa soveltaa tätä tietoa tavanomaisia oikeusasioita koskeviin kysymyksiin
- osaa eritellä oikeudellisia kysymyksiä koskevaa julkista keskustelua ja arvioida siinä esitettyjä näkemyksiä.

Keskeiset sisällöt

Oikeusjärjestyksen perusteet

- juridiikan peruskäsitteet ja perusoikeudet
- oikeudellisen tiedon lähteet ja niiden käyttö
- oikeus ja oikeudenmukaisuus yhteiskunnallisena ilmiönä

- oikeusjärjestys ja tuomioistuinlaitos

Kansalaisten yleisimpien oikeustoimien perusteet seuraavilla alueilla

- sopimus- ja vahingonkorvausoikeus
- perhe- ja jäämistöoikeus
- varallisuus oikeus
- tekijänoikeudet ja kuluttajaoikeus
- työoikeus
- asumiseen liittyvä sopimusoikeus
- hallinto-oikeus ja hyvä hallintotapa
- prosessi- ja rikosoikeus
- ympäristöoikeus

Koulukohtaiset valinnaiset opinnot

YH5 Taloustiedon jatkokurssi (2 op)

Moduulissa syvennetään ja laajennetaan moduulin YH2 (taloustieto) sisältöjä. Talouden ilmiöihin tutustutaan ajankohtaisuuden kautta tiedotusvälineitä seuraten. ~~Moduulissa tutustutaan yrittäjyyteen, yritystoimintaan ja näihin liittyviin keskeisiin käsitteisiin. Mahdollisuuksien mukaan pyritään tekemään yritysvierailu ja kutsumaan vierailijoita oppitunneille.~~

Tavoitteet

- opiskelija syventää moduulin YH2 (taloustieto) sisältöjä ja oppii lisää
- opiskelija ymmärtää ajankohtaisia talousuutisia ja niihin liittyviä talouden käsitteitä ja ilmiöitä
- ~~opiskelija tutustuu yritystoimintaan ja yritystalouteen~~
- opiskelijan kiinnostus talouden seuraamiseen ja yritystoimintaan kasvaa
- opiskelija harjaantuu tulkitsemaan, tuottamaan ja esittämään taloudellista tietoa
- opiskelija saa lisää ylioppilaskirjoituksissa hyödyllisiä tietoja ja taitoja

Keskeiset sisällöt

- ajankohtaiset talouden asiat ja ilmiöt
- ~~esimerkkeinä käsiteltävistä aiheista julkinen talous, yritystalous, sijoittaminen, ulkomaankauppa, lainaraha, korot, talouspolitiikka~~
- ~~yritystoiminnan perusteet~~
- ~~yritysten merkitys Suomen taloudessa~~
- tutkielmien ja esitysten valmistaminen

Suoritus

- moduuli YH2 (taloustieto) tulee olla suoritettuna ennen taloustiedon jatkokurssille osallistumista
- moduulin itsenäinen suorittaminen ei ole mahdollista
- moduuli arvioidaan suoritusmerkinnällä

YH6 Yrittäjyys (2op)

Yrittäjyysmoduuli suoritetaan osallistumalla Nuorten yrittäjyys ja talous -järjestön (NYT) tarjoamaan *Vuosi yrittäjänä* -opintokokonaisuuteen.

Vuosi yrittäjänä -ohjelma tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia työelämä- ja yrittäjyystaitojen harjoitteluun, yrittäjämäisen asenteen kehittämiseen, yrittäjyyden ymmärtämiseen laaja-alaisesti sekä oppiainerajat ylittäviin kokonaisuuksiin

Alkuvaiheessa tehdään yhteistyötä Mäntyharjun kunnan *Yritysvauhdittamo* -hankkeen kanssa

Opiskelijalla on valittavana kaksi linjaa.

A. Vuosi yrittäjänä

Seurataan NYT:n opetusohjelmaa yrittäjyydestä. Tähän vaihtoehtoon kuuluu oman yrityksen perustaminen, pyörittäminen ja lopettaminen noin 8-10 kk:n aikana. Aluksi opiskelija suorittaa opintokokonaisuudet yritystoiminnan perusteista sekä taloudesta ja sitten hän perustaa oikean yrityksen. Yritys on ns. NYT-yritys. Vuosi yrittäjänä -ohjelmassa on huomioitu huolellisesti taloudelliset asiat sekä esim. vakuutukset. Mikäli opiskelija haluaa jatkaa yritystoimintaa *Vuosi yrittäjänä* -ohjelman päättymisen jälkeen, hän voi perustaa oman uuden yrityksen. Hyvä pohjatyö on tässä jo tehty.

B. Yrittäjyysosaaminen ilman yritystä

Tässä vaihtoehdossa suoritetaan samoja opintoja kuin vaihtoehdossa A, mutta opiskelija ei perusta yritystä. Teorian tasolla mutta käytännönläheisesti suoritetaan kaikki samat yrityksen perustamiseen, pyörittämiseen ja lopettamiseen liittyvät opintokokonaisuudet kuin vuosi yrittäjänä -ohjelmassa. Tähän vaihtoehtoon löytyy myös materiaaleja NYT:n verkkosivuilta.

Opinnot suoritetaan pääosin itsenäisesti NYT:n opiskelualustalla. Säännöllisesti pidetään lyhyitä info-, tietoisu- ja tukitukioita opettajan johdolla. Apua saa myös kysymällä tavattaessa tai wilman kautta.

Tavoitteet

- **Yrittävyys**
 - opiskelija omaksuu yrittävää asennetta, josta on hyötyä niin opinnoissa kuin työelämässäkin
 - opiskelija tottuu tavoitteelliseen ja oma-aloitteiseen toimintatapaan
- **Yrittäjyys**
 - opiskelija tutustuu yritystoimintaan käytännönläheisesti
 - opiskelija oppii yritystoiminnan perusteet, yrityksen perustamisen ja toiminnan vaiheet ja yritystalouden perusasioita
 - opiskelijalle tulee tutuksi yrityksen sidosryhmätoiminta ja asiakassuhteiden hoitaminen
 - opiskelijan kynnys oman yritystoiminnan aloittamiseen laskee ja yrittäjyydestä tulee yksi vaihtoehto työllistymisessä

Keskeiset sisällöt

- NYT:n *Vuosi yrittäjänä* -ohjelman mukainen eteneminen
- Sisältöihin voi tarkemmin tutustua NYT:n verkkosivuilla

Suoritus

- moduuliin ilmoittaudutaan ja se aloitetaan elokuussa
- työtapana itsenäinen suorittaminen opettajan tuella NYT:n ohjelmaa seuraten
- moduulissa voi edetä joustavasti oman aikataulun mukaan
- yritystoiminta pitää kuitenkin ehtiä aloittaa ja lopettaa lukuvuoden aikana.
- moduuli arvioidaan suoritusmerkinnällä

YH7 Aktiivinen kansalaisuus (2 op)

Moduulissa tutustutaan kuntalaisen ja kansalaisen mahdollisuuksiin vaikuttaa asioihin aina koulun tasolta EU-tasolle saakka. Moduulissa seurataan ajankohtaista kunnallista, valtakunnallista ja EU-tasoista päätöksentekoa kuten valmisteilla olevaa lainsäädäntöä. Samalla syvennetään tietämystä suomalaisesta yhteiskunnasta ja demokratian toimintatavoista. Opiskelijat harjoittelevat aloitteiden tekemistä teoriassa tai halutessaan he voivat tehdä oikean harkitun aloitteen.

Moduulissa tutustutaan myös yhdistyksen (ry) perustamiseen, yhdistyksen lakisäätöisiin kokouksiin ja velvoitteisiin sekä kokouksen järjestämiseen.

Moduulin voi suorittaa osittain osallistumalla itse aktiivisesti järjestötoimintaan. Tällaista toimintaa voivat olla opiskelijakunta, nuorisovaltuusto, poliittinen toiminta, kunnallinen päätöksenteko, muu järjestötoiminta tai muu vapaaehtoistyö. Kurssin suoritukseksi ei käy liikunta-, musiikki- tai muiden kerhoryhmien ohjaaminen eikä tällaiseen toimintaan ohjattavana tai oppilaana osallistuminen.

Opiskelija kokoaa toiminnastaan portfolion, jossa on vähintään päiväkirja toiminnasta ja mahdollisesti muuta materiaalia toimintaan liittyvistä tapahtumista, koulutuksista ja muista aktiivisuuden osoituksista.

Moduulin suorittaminen osittain omalla aktiivisella toiminnalla edellyttää riittävää aktiivisuutta myös tuntimääräisesti. Korvattava oppituntien määrä sovitaan opettajan kanssa. Moduulista on mahdollista suorittaa vapaa-ajan järjestötoiminnalla tai muulla soveltuvalla aktiivisuudella enintään puolet oppitunneista.

Moduulia voidaan suorittaa yhteistyössä esimerkiksi kansalaisopiston, nuorisotoimen ja kirjaston kanssa.

Tavoitteet

- opiskelija kasvaa aktiiviseksi yhteiskunnan jäseneksi
- opiskelija oppii yhteiskunnallisen vaikuttamisen keinoja ja huomaa, että asioihin voi vaikuttaa
- opiskelija rohkaistuu osallistumaan ja vaikuttamaan tulevaisuudessakin
- opiskelija osaa ja ymmärtää demokraattisen päätöksenteon toimintatavat

- opiskelija saa lisätietoa ajankohtaisista yhteiskunnan ilmiöistä ylioppilaskirjoituksia silmällä pitäen

Keskeiset sisällöt

- Suomen demokraattinen päätöksenteko
- ajankohtainen lainsäädäntötyö ja kunnallinen päätöksenteko
- mahdolliset vierailut ja vierailijat
- ajankohtaisten tapahtumien kuten vaalien seuraaminen
- kokouskäytäntöjen opiskelu ja harjoittelu, kokouksen roolit

Suoritus

- suoritustapoina aktiivinen osallistuminen sekä kirjallisten esitysten valmistaminen
- (hyväksytyt portfolio)
- moduulia ei voi suorittaa kokonaan itsenäisesti
- moduuli arvioidaan suoritusmerkinnällä

Huom! Moduuli järjestetään joka toinen vuosi. Lukuvuonna 2024-2025 moduuli ei ole valittavana.

YH8 Yhteiskuntaopin kertauskurssi (1 op)

Moduulissa kerrataan yhteiskuntaopin sisältöjä sekä harjoitellaan ylioppilaskirjoituksia varten. Moduulin suorittamiseen kuuluu myös itsenäistä työskentelyä.

Tavoitteet

- opiskelija kertaan lukion yhteiskuntaopin moduulien keskeiset sisällöt
- opiskelija saa varmuutta vastaustekniikkaan harjoitustehtävien kautta ja osaa vastata tehtäviin oppiaineen edellyttämällä tavalla
- opiskelija saa tukea yhteiskuntaopin ylioppilaskirjoituksiin valmistautumiseen ja vahvistaa opiskelutekniikkaansa

Keskeiset sisällöt

- yhteiskuntaopin moduulien keskeisten sisältöjen kertaaminen
- vastaustekniikan harjoittelu
- erityistä huomiota kiinnitetään aineistotehtäviin vastaamiseen ja aineistojen tulkitsemiseen

Suoritus

- moduuli suoritetaan ennen yhteiskuntaopin ylioppilaskirjoituksiin osallistumista
- moduulin itsenäinen suorittaminen ei ole mahdollista
- moduuli arvioidaan suoritusmerkinnällä